Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000446

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН №621 від 24.04.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Носач Наталія Михайлівна
2. Nataliia Nosach

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6784-9768

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.04

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-12-2024

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 65.356.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81, 06.81.12

Тема дисертації:

1. Інтеграція систем моніторингу та контролінгу в менеджмент підприємств агропромислового виробництва: теорія, методологія, практика

2. Integration of monitoring and controlling systems into the management of agro-industrial enterprises: theory, methodology, practice

Реферат/анотація:

1. В дисертації отримано нове вирішення важливої наукової проблеми розробки теоретично-методологічних, методичних та прикладних засад інтеграції систем моніторингу та контролінгу в менеджмент підприємств агропромислового виробництва. Досліджено генезис наукових поглядів на інструментарій моніторингу та контролінгу в системі менеджменту суб'єктів економічних відносин. Обґрунтовано засади інструментальної імплементації контрольної функції в системах менеджменту підприємств агропромислового виробництва. Визначено функціональні підходи до реалізації процесів моніторингу і контролінгу в менеджменті підприємств агропромислового виробництва. Окреслено інструментарій моніторингу і контролінгу функціонування підприємств агропромислового виробництва. Ідентифіковано структурні особливості

систем моніторингу і контролінгу діяльності підприємств агропромислового виробництва. Обґрунтовано методологічні засади ефективного моніторингу та контролінгу діяльності підприємств агропромислового виробництва. Визначено ефективність застосування систем моніторингу та контролінгу в управлінні підприємствами агропромислового виробництва. Виявлено структурно-динамічні тенденції зміни економічної ефективності діяльності підприємств агропромислового виробництва в контексті організації виконання контрольних функцій в системі їх менеджменту. Обґрунтовано напрями застосування інструментів моніторингу та контролінгу в управлінні підприємствами агропромислового виробництва. Визначено особливості побудови систем моніторингу та контролінгу в менеджменті підприємств агропромислового виробництва. Обґрунтовано підходи до побудови механізмів інтеграції інструментів моніторингу та контролінгу в системи управління підприємств агропромислового виробництва. Ідентифіковано архітектоніку функціонування систем моніторингу та контролінгу діяльності підприємств агропромислового виробництва. Обґрунтовано організаційно-економічні засади стратегічного управління реалізацією контрольної функції менеджменту підприємств агропромислового виробництва. Розроблено механізм прийняття та реалізації управлінських рішень на засадах моніторингу та контролінгу в менеджменті підприємств агропромислового виробництва. Окреслено організаційні засади формування та функціонування контрольних підсистем в менеджменті підприємств агропромислового виробництва. Обґрунтовано концептуальні основи побудови та функціонування систем моніторингу та контролю в управлінні підприємствами агропромислового виробництва, в основі якої лежить декомпозиція функції контролю, де моніторинг визначено як її ключовий елемент завдяки його універсальності та здатності забезпечувати безперервне спостереження й оцінку характеристик внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, а контролінг в якості сукупності інструментів впливу на диференційовані об’єкти управління в менеджменті підприємств із формуванням чітко визначеної структури задіяних елементів системи менеджменту, формалізацією функціональних обов'язків відповідних підрозділів і забезпеченням взаємодії між ними для ефективного здійснення та підтримки управлінських процесів. Ідентифіковано методологічні засади інтеграції систем моніторингу та контролінгу в менеджмент агропромислових підприємств, який враховує специфіку галузевих ризиків, зокрема кліматичних, ринкових та регуляторних факторів, що на відміну від існуючих, дозволяє підвищити гнучкість управління із забезпеченням раціонального застосування засобів своєчасного коригування виробничих і фінансових показників для досягнення цільових показників економічної ефективності основної діяльності та успішної реалізації можливостей поступального розвитку. Визначено структуру та організацію механізмів і систем моніторингу та контролінгу в управлінні агропромисловими підприємствами шляхом чіткого розмежування функцій, процесів і процедур збору та обробки управлінської інформації, що забезпечує підтримку прийняття рішень, спрямованих на управління основною діяльністю та розвитком підприємства, а також інтеграцію зазначених підсистем у наявну систему менеджменту підприємства. Визначено підходи до управління ризиками агропромислових підприємств шляхом впровадження механізмів оперативного контролю та адаптивного планування, заснованих на результатах регулярного моніторингу. Розвинуто наукову інтерпретацію понять «моніторинг» та «контролінг» як управлінських функцій.

2. The dissertation provides a new solution to the important scientific problem of developing theoretical, methodological, methodological and applied principles for integrating monitoring and controlling systems into the management of agro-industrial production enterprises. The genesis of scientific views on the monitoring and controlling tools in the management system of economic relations subjects is investigated. The principles of instrumental implementation of the control function in the management systems of agro-industrial production enterprises are substantiated. Functional approaches to the implementation of monitoring and controlling processes in the management of agro-industrial production enterprises are determined. The monitoring and controlling tools for the functioning of agro-industrial production enterprises are outlined. The structural features of the monitoring and controlling systems for the activities of agro-industrial production enterprises are identified. The methodological principles of effective monitoring and controlling of the activities of agro-industrial production enterprises are substantiated. The effectiveness of the application of monitoring and controlling

systems in the management of agro-industrial production enterprises is determined. Structural and dynamic trends in the change in the economic efficiency of the activities of agro-industrial production enterprises in the context of organizing the implementation of control functions in their management system are revealed. The directions of application of monitoring and controlling tools in the management of agro-industrial production enterprises are substantiated. The features of building monitoring and controlling systems in the management of agro-industrial production enterprises are determined. The approaches to building mechanisms for integrating monitoring and controlling tools into the management systems of agro-industrial production enterprises are substantiated. The architecture of the functioning of monitoring and controlling systems for the activities of agro-industrial production enterprises is identified. The organizational and economic principles of strategic management of the implementation of the control function of the management of agro-industrial production enterprises are substantiated. A mechanism for making and implementing management decisions on the principles of monitoring and controlling in the management of agro-industrial production enterprises is developed. The organizational principles of the formation and functioning of control subsystems in the management of agro-industrial production enterprises are outlined. The conceptual foundations of the construction and functioning of monitoring and control systems in the management of agro-industrial enterprises are substantiated, based on the decomposition of the control function, where monitoring is defined as its key element due to its versatility and ability to provide continuous observation and assessment of the characteristics of the internal and external environment of the enterprise, and controlling as a set of tools for influencing differentiated management objects in the management of enterprises with the formation of a clearly defined structure of the elements involved in the management system, formalization of the functional responsibilities of the relevant departments and ensuring interaction between them for the effective implementation and support of management processes. The methodological principles of integrating monitoring and controlling systems into the management of agro-industrial enterprises are identified, which takes into account the specifics of industry risks, in particular climatic, market and regulatory factors, which, unlike existing ones, allows increasing the flexibility of management with ensuring the rational use of means of timely adjustment of production and financial indicators to achieve target indicators of economic efficiency of the main activity and the successful implementation of opportunities for progressive development. The structure and organization of mechanisms and systems of monitoring and controlling in the management of agro-industrial enterprises have been determined by clearly delimiting the functions, processes and procedures for collecting and processing management information, which provides support for decision-making aimed at managing the main activities and development of the enterprise, as well as the integration of these subsystems into the existing management system of the enterprise. Approaches to risk management of agro-industrial enterprises have been determined by implementing mechanisms of operational control and adaptive planning based on the results of regular monitoring. A scientific interpretation of the concepts of "monitoring" and "controlling" as management functions has been developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Носач Н. М., Єгіозар'ян А. Г., Полякова Є. С. Теоретичні засади поняття «контролінг» в системі менеджменту суб'єктів економічних відносин. Економічний простір. 2024. №193. С. 116-123. DOI: https://doi.org/10.30838/EP.193.116-123

- Носач Н. М., Єгіозар'ян А. Г., Полякова Є. С. Теоретичні аспекти моніторингу в системі менеджменту суб'єктів економічних відносин. Бізнес Інформ. 2024. №9. С. 437-442. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-9- 437-442.
- Nosach N., Druhova O., Klepikova S. Controlling as a Component of Project Management in Agro-Industrial Production. Baltic Journal of Economic Studies. 2023. Vol. 9(5). P. 186-192. DOI: https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023- 9-5-186-192.
- Носач Н. М. Вплив системи моніторингу і контролінгу на довгострокову стійкість підприємства. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Том 9. №3. С. 392-396. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-3-70
- Носач Н. М. Методичні засади моніторингу та контролінгу в системі управління агропідприємством. Актуальні питання економічних наук. 2024. №3-4. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.14320722
- Носач Н. М. Теоретико-методичні засади управління ризиками в рамках впровадження систем моніторингу і контролінгу на агропідприємстві. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. №5. С. 69-74. DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-5-14

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U003477 0124U001624

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Микитась Аркадій Вікторович

2. Arkadii V. Mykytas

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7059-9205

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бруханський Руслан Феоктистович

2. Ruslan F. Bruhanskyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9360-1109

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орєхова Альвіна Іванівна

2. Alvina I. Orehova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1016-3287

Додаткова інформація:
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=ru&user=BxPS4YcAAAAJ;ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1016-3287;Researcher ID: T-9847-2018;Scopus ID: 57203686539

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ужва Алла Миколаївна

2. Alla Uzhva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5239-5516

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Маренич Тетяна Григорівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Маренич Тетяна Григорівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Олена Смігунова
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

